

Felemelő árfolyamcsökkenés

Türelmes kamatok

Leleményes olvasónk ötlete nyomán indultam el ma nap kamatnézőbe. Nehezményezte, hogy a 6, 12, 24 hónapos lejáratú idejű kötvényeknél szigorúan büntetik a korábbi kivételt. Példával is bizonyította, hogy a két-évre lekötött, de a huszonegyedik hónap után felbontott kötvény hozadéka nemhogy az éves, de még a hat hónapos futamidejű értékpapír alapjövédelmességét sem éri el. Ezt a szigorú ugyanakkor nem kompenzálja érdemben magasabb kamat a lejáratú idő tiszteletben tartásáért.

Szűkülő megtakarításainkért mind több — Szegeden már tizenegynéhány — bank és egyéb pénzintézet versenyez. A bizalmat az első, 11-12 százalékos — állami-garantált kamatu és visszafizetésű — kötvények piacának összeomlása alapján megrendítette. Akinek éppen mostanában kínálnak 8-9 ezer forintot nem is olyan régen még tízezerért vásárolt, 2-4 év múlva lejáratú kötvényéért, annak a leglogikusabb (igazabb) magyarázat sem megfelelő. Pedig csak az történt, hogy az egy számszerű áremelkedésre tervezett kötvények az infláció megduplázódásával veszítették értékükből, s árfolyamukat a kamat határozza meg.

Az új kibocsátású értékpapírok, kincstár- és letéti jegyek, árfolyam-garanciás kötvények hozadéka 16-20 százalék közötti, tehát a régi csak akkor forgalomképesek, ha ugyanígy jövedelmeznek. Ez — eltekintve most a kamatprémiumoktól — úgy lehetséges, ha a befektető névérték alatt vásá-

rolhatja meg őket. Végeredményben a névérték és a vételár különbsége több évre elosztva hozzáadódik a

A kicsik

Talán más kört jelentenek a kisbankok, a fiókok, ahol semmi sem olyan merev és szabályozott, mint a nagyobbaknál. Olyan kicsik, hogy a telefont is legtöbbször az igazgató veszi fel. Náluk minden alku kérdése. Idő előtt beváltott kötvényekre is gyakran megadják a legközelebbi lépésű alapkamatát, nincs szigorúan egyeztetett betét- és hitelstruktúra. No ők sem angyalok. Náluk a hitelek drágábbak. Lehet, hogy éppen ebből gálánabbak egy kicsit betétyegekben?

11 százalékos kamathoz, s ez az árfolyamcsökkenés emeli fel elvárható jövedelmességét szintre a hagyomá-

nyos kötvényt. A piacépesség árát, a terven felüli inflációt természetesen az eladó fizeti.

A régi tehát alkalmazkodtak az újakhoz, amelyek főként abban hasonlítanak elődjükhöz, hogy itt is azt hisszük, mi választatunk...

Hiába gyúrik, kalapálják egymást különböző színű vonalak esténként a képernyőn, ettől még nem lesz valódi választék.

Meglehetősen durva általánosítással két nagyobb csoport egyszerűen is elkülöníthető a „második” generációs befektetési formákban belül. Az első kategóriába tartozik az a határidős kötvény, amely 19 százalék feletti nettó hozamot garantál egy éves lekötés esetén, de még 363 nap után sem fizet egy percentet sem. Alacsonyabb kamatozásúak, mégis ebbe a körbe tartoznak a 3, 6, 9 hónapos futamidejű kincstárjegyek is.

A másik csoportot — többek között — a letéti jegyek és az árfolyam-garanciás kötvények alkotják. Lejáratú idejük 6, 12, 24 hónap, kamatuk éves szinten 16-18 százalék. Idő előtti beváltásnál is adnak kamatot, ami persze a legrövidebb futamidejű alapkamatát sem éri el.

A lejáratú idő előtti kivétel visszaszorítása beváltott céljuk a bankoknak, hiszen ők a betétstruktúrához igazítják hitelkihelyezéseiket. Szándékukat nem is titkolva „orientálják” erre ügyfeleiket. Tízezer forint hozadéka két éves lekötés után 3800 forint, míg néhány nappal korábban csak 2160 forintot kap a türelmetlen (megszorult) „szerződésszegő”.

Kovács András

Ki a testvér?

Teljes a zavar a különféle, magukat MSZMP-nek nevező szerveződések megítélésében. A Magyar Szocialista Párt elnökségének tagját, Gézi Józsefet megkértük, próbálja oszlatni a homályokat.

— Sokan testvérháborúról, a kommunisták közötti civakodásról beszélnek az MSZMP-szerveződések kapcsán. Mi erről a véleménye?

— Az a baj, hogy a baloldaliság fogalma összezagylódott az elmúlt negyven év alatt. A magyar demokratizálódást, de még a szocialista értékek újjászülését is kétféle gondolat fenyegetettnek: a keresztény-nemzeti ökonkervativizmustól, amit az egyszerűség kedvéért jobboldali konzervativizmusnak is nevezhetünk, és a különféle utósztalínista politikai szerveződésektől, amelyeket ugyanilyen egyszerűsítéssel baloldali konzervativizmusnak is mondhatunk. Ez utóbbiak — bár egészen nyíltan nem lépnek föl — szocializmusnak tartják az eddigi modellt, és azt akarják toldozással-foldozással továbbfejleszteni. Aki az MSZP és az MSZMP-szerveződések viszonyáról szólva testvérháborút emleget, akadályozza a korszerű baloldal megszerveződését. Ez az egybecsúztatás a neosztáli-

nistáknak is, bizonyos ellenzéki erőknél is érdekük. A volt MSZMP-ben két, egymással kibékíthetetlen irányvonal volt; az egyik, az újjászervező baloldal egy része most a Magyar Szocialista Pártban van. Ha valaki közülük a fogalmi zavarodottság miatt a Grósz Károlytól Antoniewicz Rolandig húzódo politikai erőket baloldali testvérpártoknak nevezi, aláírja az MSZP politikai halálós ítéletét. A tüzet és a vizet, a haladást és a maradást nem lehet összebékíteni.

— Ismerek volt MSZMP-tagokat, akik a fordulat szükségességét, a reformot elfogadják, mégis „maradnak az MSZMP-ben”.

— Lassú a tisztulás folyamata; sok zavart okoznak a fejekben a negyven év alatt rögzült ideológiai sémák, és lassan emészthető tény az állampárt szétverése is. Ráadásul ellentmondó nyilatkozatok kerülnek nyilvánosságra. Mindezek miatt sokan azt hiszik, a volt MSZMP kommunista reformereinek nincs helyük a szocialista pártban. Talán nem értették meg meg, hogy a sztálinizmus nem folytatása a kommunizmusnak, hanem ellenforradalma, és hogy a jelenlegi világ helyzetben semmilyen értelemben nincs még csak kilátás sem a „forradalmi helyzetre”. A realitásokat elfogadó, kommunista érzelmű emberek-

nek ma az az alternatívájuk, hogy továbbra is maradnak az utópiák és a konzervativizmus csapdájában, vagy távlatosan eurokommunistává, ha úgy tesszük, szocialistává válnak.

— Ha az MSZMP-szerveződések nem testvérek és nem szövetségeseik, hol keresi az MSZP a szövetségeseit?

— Egyértelműen a szocialdemokrata párt és más pártok baloldali erőiben kell keresnie, még akkor is, ha ők egyelőre gyanúperrel élnek. Még akkor is, ha a korábbi szervezeti együttélés a szocialista párhoz közelállónak mutatja a konzervatív kompiánt.

— Az ellenzéki erők többsége viszont nem a „konzervatív kompiánt”, hanem a Magyar Szocialista Pártot nyilvánította fő ellenségének.

— Ez még a választási érdekek nézőpontjából sem érthető teljesen, abból a szempontból pedig feleletlenség, hogy újra egy táborba kergetheti a haladó és a konzervatív, pontosabban a valódi és az alszocialistákat. Márpedig éppen az MDF és a szocialdemokraták több vezetője is úgy nyilatkozott az elmúlt időszakban, hogy erős európai baloldal nélkül féllábú és labilis lesz a magyar demokrácia. Nem beszélve arról, hogy nem lesz társadalmi szolidaritás és gazdasági esélyegyenlőség.

Sulyok Erzsébet

Karanténban az ezer birka

Állat-egészségügyi okokból karanténba helyezték azt a mintegy ezer birkát, amelyet a napokban egy néhányfős, Romániából Magyarországra menekült csoport terelt át a határon — közölték a Belügyminisztériumban. Elmondták, hogy a jóságok további sorsát a menekültekre vonatkozó genfi egyezmény határozza meg, amely előírja, hogy a befogadó állam tegye lehetővé a menekülteket kérő azon vagyontár-

gyainak behozatalát, amelyek a befogadó országban való letelepedést elősegítik. A kérdés végleges megoldásához így tisztázni kell a tulajdonjogot, azt, hogy nem elkötött jóságokról van-e szó. A menekülteket keresők egyébként tulajdonjogukat igazoló okmányokkal érkeztek. Jelenleg az okmányok hitelességét ellenőrzik. Az ügyről a magyar határőrizeti szervek tájékoztatják az illetékes román hatóságot.

Értékek védelmében

Szabadművelődési Tanács alakult október végén Békéscsaba Városi Nemzetiségi Klubházában. Céljai sok tekintetben hasonlítanak az 1946-ban létrehozott szabadművelődési tanácsokéhoz. A békéscsabai testület tevékenységének középpontjában a nemzeti sajátosságok

és a helyi értékek védelme, a progresszív kulturális folyamatok irányítása áll. A tizenegy alapító tag kulturális szakember, akik alanyi jogon vesznek részt a munkában, míg a pártok, társadalmi szervezetek, felekezetek képviselői jogon kapcsolódhatnak a testülethez.

Lábliszt

Fizetésnap. Betérek a sarki trafikba, hogy körülnézzenek, hátha van ott valami, amiről még nem hallottam, hadd lássam, mi a kelendő a bővli piacon, mi számít sikknek az illatszerek között, megjöttek-e már az őntapadós matricák, „didis” zsebnaptárak, Schwarzenegger-képek. Alldogálok a szűk helyiségben, és rendre gusztlálom a roskadozó polcokon sorakozó giccshalmazt. Nem az olcsó, jóleső borzongást keresem; egyszerűen kíváncsi vagyok. A hátam mögött idősebb pár lép a pulthoz, várnak — nem kérnek semmit. Furcsállom, hátranézek, tekintetünk találkozik. Szemlétozást, izgatottan — hirt hoztak, elmondtak, de nem előttem. Kíváncsisá-

gom fokozódik, faképpel nézelődöm tovább. Az addigi csend elviselhetetlenül válik. Egyszer csak megszólal előbb az aszszony, majd a férfi is. Egy-más szavába vágva mesélik a hírt most hallották, szenzáció! Négy forintért tudnak lisztet szerezni, a malomból. (Micsoda lehetőség...!) A történet innen szomorúvá válik. Az őrlés során a földre hullott, a mészak végén összesöpört lisztet kínálták nekik ilyen olcsón. Hogy az koszos lenne? Oh, az nem gond, át kell szitálni, ennyi az egész, és csak négy forint. Számolgatnak, megéri-e? Ezt már nem bírom tovább: elborzaszt nyomorúságuk. Úgy érzem, ezután bármilyen megtörténhet.

Varga Iván

Felmentés, kinevezés

II. János Pál pápa elfogadta a nyugalomba vonuló dr. Cserháti József püspök lemondását, és felmentette pécsi megyés püspöki tisztségéből. A katolikus egyház fő Mayer Mihály pécsi segédpüspököt pécsi megyés püspökké, dr. Katona István szeged-rókusi plébánost váci segédpüspökké nevezte ki.

MSZP-szabadidőklub

Alsóvároson (Rákóczi u. 11.) ma kezdi meg rendszeres működését a Magyar Szocialista Párt aktivistáinak szervezésében a szabadidő klub. Naponta délután 3-tól este 7-ig, hétfőn reggel 9-től 11-ig kulturális és szolgáltató programokkal várják a környék lakóit — s mindazokat, akik szimpatizálnak az új párttal (a nyitvatartás ideje alatt regisztrálhatják, vagy pártoló tagként bejegyeztethetik magukat).

Az első alkalommal, ma reggel 9-től a számítógépes játékok kedvelőit szakember, Molnár Zoltán fogadja. Vasárnap sakkszimulánt ad a felhívteknek Bezdán Tibor FIDE mester, a gyerekeknek Apró Adrián első osztályú sakkozó, a Ságvári gyakorló gimnázium, és az általános iskola tanulói. Hétfőn délután 4-től filmvetítés lesz, majd keddtől beszélgetéssorozat: Mentés József színművésszel, Tóth Béla íróval, Annus József íróval, a Tiszatáj főszerkesztőjével. Szerveznek aztán kedvezményes vásárt, orvosi előadást, aktuális közéleti témákról szóló beszélgetéseket. További programterveket az érdeklődő közönségtől is várnak (a mindennapos rendezvények sora egyelőre november 17-ig készült el).

Mikor kezdődhet az elnökválasztási kampány?

A köztársaságielnök-jelölteket támogató aláírások gyűjtése a november 26-ai népszavazás eredményének kihirdetésétől, minden bizonytalan november 27-étől december 22-éig tarthat, feltéve, hogy az állampolgárok többsége úgy dönt: az országgyűlési választások előtt kerüljön sor az elnökválasztásra. Ezt Csiba Tibor, a BM választási irodájának vezetője mondta az MTI érdeklődésére.

Ismeretes ugyanis, hogy több elnökjelölt számára már megkezdődött az aláírások gyűjtése. A szakértő szerint ez népi kezdeményezésnek, ajánlásnak fogható fel. A jelöltek egyébként a népszavazás eredményének kihirdetéséig nem folytathatnak kampányt, de megszólhatnak a szakemberek véleménye arról, hogy mi minősül annak.

Vélemények, állásfoglalások, nyilatkozatok

A Fidesz Szegedi Regionális Szervezete nevében Lelik Ferenc a következők közlését kérte:

„A Délmagyarország október 26-i számában „Rojand úr és a törvény” címmel interjú közöl a legfőbb ügyész egyik helyettesével, Nyíri Sándorral. Az interjú végén — melynek témája, hogy miért védekezhet Antoniewicz Roland szabadlábban — Nyíri Sándor így fogalmaz: „Ne felejtse, Orbán Viktor is szabadlábban van.”

A szövetségesség azt sugallja, mintha Orbán Viktor egy lapon lehetne említeni Antoniewicz Rolanddal, mintha egyáltalán felmerülhetne, hogy Orbán Viktor ne legyen szabadlábban, mintha elkövetett volna valamit, ami ezt indokolná. Ezt a párhuzamot politikai inszINUÁCIÓNAK tekintjük, amely nemcsak Orbán Viktor személyét, hanem ezen keresztül a Fideszt is sérti.

Az ügy mellett akár szó nélkül is el lehetne menni, ha Nyíri Sándor nem a legfőbb ügyész helyettese lenne! Így azonban az eset önmagán túlmutató jelentőségű. Ezért felszólítjuk Nyíri Sándort, hogy vágy szolgáljon magyarázattal az itt idézett mondattal kapcsolatban, vagy nyilvánosan

kérjen bocsánatot Orbán Viktortól.

*

A Szegedi Ellenzéki Kerakasztal és a Kórgát Klub Póda Jenő aláírásával a következő nyilatkozatot juttatta el szerkesztőségünkhez:

A Szegedi Ellenzéki Kerakasztal meglegedéssel vette tudomásul, hogy a Demisz régi döntése felülvizsgálatával megnyitotta az utat a 100 forintos KISZ-iskola társadalmisítása felé. Ugyanakkor emlékeztetjük a városi tanácsot az általa is elfogadott korábbi követeleinkre, miszerint a nyilvánosság előtt, és annak bevonásával dönt a hasznosítás felől.

*

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Főigazgató-sága küldte közlésre a következő levelet: Örömmel üdvözljük az MSZP szervezőbizottságának a Délmagyarország november 3-i számában megjelent, a felsőoktatással kapcsolatos felhívását. Az a felelősség nyilvánul meg benne, hogy segíteni kíván a szegedi felsőoktatás tarthatatlan helyzetén.

Bejelentjük, hogy a helyi felsőoktatáspolitikai fórumon részt veszünk, de ezúton is megerősítjük a korábban már bejelentett igényünket, hogy a volt munkásság Tábor utcai épüle-

tét a nagy létszámú gyűlési általános iskolai tanárképzés (ezen belül az angol, német, francia, olasz nyelvoktatás) céljára, oktatási épületként kérjük.

A szegedi felsőoktatás súlyos helyzetét látva a volt MSZMP megyei bizottsága jelentős segítséget nyújtott a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemnek a Bal fásori oktatási központ, a József Attila Tudományegyetemnek, a Rákóczi téri épületrész átadásával.

A magyarországi tanárok kétharmada általános iskolában dolgozik. A hazai általános iskolai tanárképzés meghatározó intézménye a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola. Nappali tagozatunkon közel 2 ezer hallgató tanul, levelező tagozaton csaknem 300-an szereznek diplomát évenként.

Munkánk mennyiségi és minőségi fejlesztéséhez elengedhetetlenül szükséges, hogy új oktatási épületekhez jussunk, erre megfelelő megoldásnak tűnik a felhívásban szereplő Tábor utcai épület.

Bízunk benne, hogy a szegedi felsőoktatás — és ezen belül a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola — támogatását az MSZP szegedi szervezőbizottsága mellett a többi politikai és társadalmi szervezet is halaszthatatlanul fontosnak tartja.